

OPINIE

# Stad verdient een pluim voor initiatief geothermieproject

Groningen verdient een pluim voor de moed een groot-schalig geothermieproject op te zetten. Ondanks een serie verleidingen om deze verduurzamingskans te laten lopen.

FRITS POELMAN

**M**et het oprichten van een nieuw (semi-)gemeentelijk nutsbedrijf – warmtenet NoordWest – maken B en W van Groningen duidelijk dat ze hun streven naar energieneutraliteit in 2035 serieus nemen. Ze stellen een voorbeeld en roepen niet alleen maar wat, in de hoop dat anderen het opknappen.

Na alle privatiseringen is een nieuw 'overheidsbedrijf' nogal een stap. Verantwoordelijk GroenLinks-wethouder Mattias Gijsbertsen haalde zijn collega's over. Ook voor VVD en D66, die overheidstaken doorgaans liever afstoten, geldt de nuchtere redenering dat je het zelf moet doen als het bedrijfsleven afhaakt.

De urgentie is hoog. Van alle verbruikte energie in de stad is, ondanks tienduizenden zonnepanelen, nog geen 5 procent hernieuwbaar. Duurzame aardwarmte vervangt een hoeveelheid gas voor het verwarmen van maximaal 11.000 huizen. Het percentage neemt naar verwachting in één klap 2 procentpunten toe.

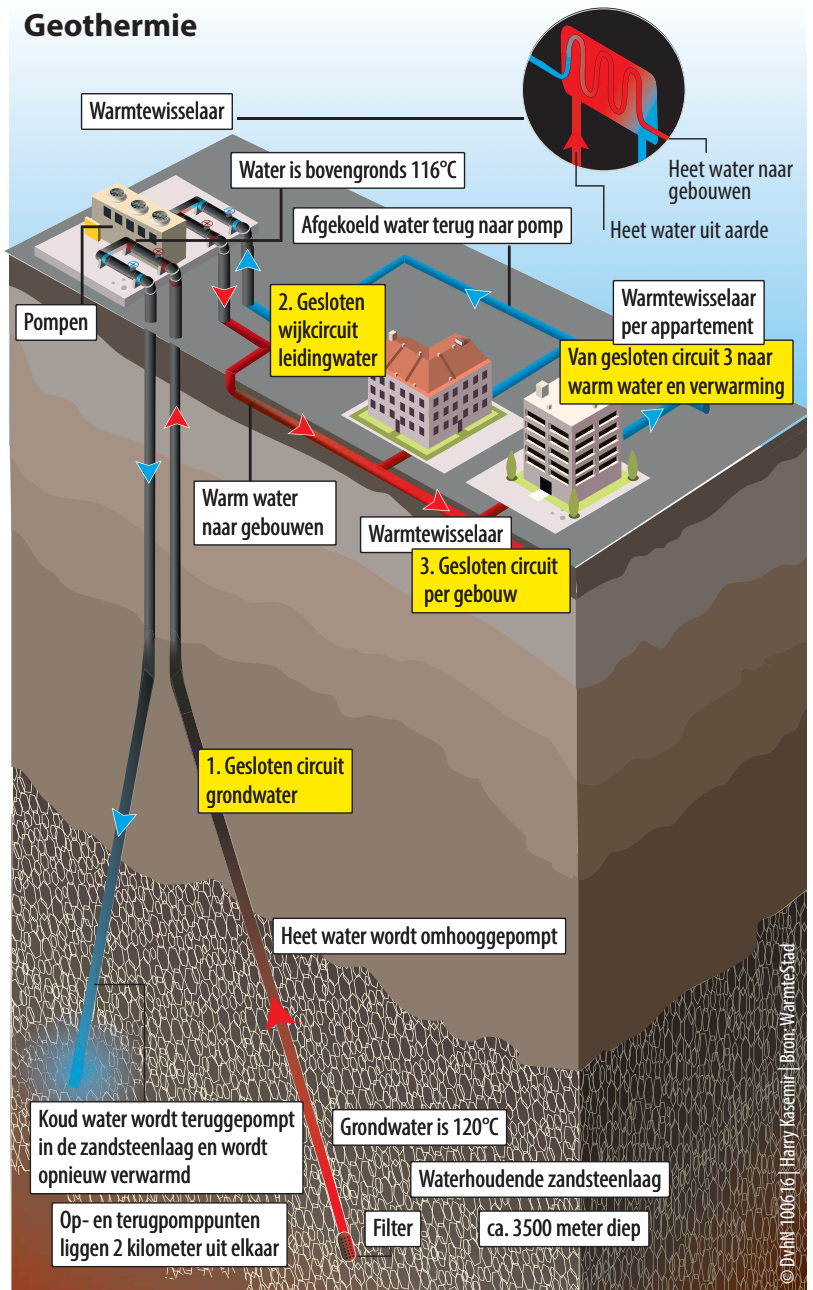
De gemeente steekt 7 miljoen euro in het warmtenet. Hoewel warmwaterleidingen niet tot zijn kernactiviteiten behoren, deed (drink)Waterbedrijf Groningen dat ook. Met dank aan de aandeelhouders (de provincie en alle gemeenten in Groningen). Stad en Waterbedrijf zitten via hun gezamenlijke WarmteStad BV ook al in kleinere bodemprojecten met warmte-koudeopslag.

De provincie doet met een lening van 2 miljoen euro mee. Van banken wordt nog circa 43 miljoen verwacht. Gijsbertsen zei woensdag dat ze dat willen en dat een nieuwe Europese subsidie gunstig uitpakt.

De wethouder moest nog wel met de billen bloot, omdat er voor het raadsbesluit 10 procent minder warmte was verkocht dan hij vorige week nog garandeerde. De gemeenteraad stapte daar overheen, net als eerder over het afhaken van het bedrijfsleven als mede-investeerder.

Met de grote woningcorporaties, Hanzehogeschool, Rijksuniversiteit en particuliere ontwikkelaars als deelnemers (de benodigde warmte in alle soorten gebouwen wordt omgerekend naar wooneenheden) zit het volgens Gijsbertsen aan de klantkant wel goed. Opmerkelijk genoeg doet de voormalige gemeentelijke onderwijsinstelling O2G2, die de meeste schoolgebouwen in de stad beheert, niet mee.

De techniek van geothermie wordt her en der in Europa al geruime tijd toegepast. De omvang van het project is uniek en noemt de stad zelf 'vooruitstrevend groot'. Daarbij komt dat de plek van de boorput op de Zernike Campus, net buiten het provinciale aardgasveld, niet helemaal zonder risico is. Een dilemma, want Groningen loopt juist vanwege de gevolgen van de gaswinning voorop in de zoektocht naar alterna-



## De omvang van het project is uniek

tieve energiebronnen.

Op extra aardbevingen zit niemand te wachten en die komen er volgens Gijsbertsen ook niet. Een speciaal voor deze plek ontwikkeld volgsysteem moet dat voorkomen. Er is een grotere kans, maar minder dan 2 procent, dat de boring mislukt omdat de waterdruk te laag is. Groningen accepteert het risico van 3 miljoen euro onder het motto: niet geschoten is altijd mis. De kans op een faillissement noemt Gijsbertsen onwaarschijnlijk. De wet kan warmtebedrijven opleggen aan hun verplichten te blijven voldoen.

Al met al getuigt het besluit van durf op een veelal slechts met de mond beleden onderwerp. Behalve duurzaamheid wijst Gijsbertsen graag op andere voordelen: goedkopere woonlasten en werkgelegenheid en kennis in de energiesector.

In de voorbereiding, sinds 2012, zit al 2,6 miljoen euro, voornamelijk

van de stad. Daarvan neemt Warmtenet NoordWest 1,7 miljoen over.

Al die tijd was het proces een gevecht tegen de kip en/of het ei. Iedereen wacht op elkaar, zoals meestal bij veel nieuwe projecten. Daarom moest de stad wel doorpakken om vanaf 2018 in de praktijk te onderhouden of geothermie werkt.

Als het lukt komt het bedrijfsleven ook wel weer. En wie weet moet WarmteStad, dat door raadsleden werd bejubeld voor de eerlijke informatie over de risico's, tegen die tijd wel potentiële klanten afwijzen.

In de noordelijke stadswijken komen de straten hoe dan ook open te liggen voor een nieuw waterleidingstelsel. Als de boring mislukt neemt een biomassacentrale de verwarming over en is de energiesector veel kennis en een ervaring rijker.

Dat is beter dan de kans niet grijpen. Voor de democratische controle was het beter geweest als het warmtenet volledig in gemeentelijke handen was gekomen. Er zijn al te veel voorbeelden van samenwerkingsverbanden waar het openbaar bestuur de greep op verloor. In de huidige politieke en maatschappelijke situatie was dat een stap te ver.